

PĂLĂNCEAN, AL., GOCIU, D., MARIN, T., ALEXEICIUC, GR., 1992: PĂDUREA - RĂDĂCINA SUFLETULUI, EDITURA UNIUNII SCRITORILOR, CHIȘINĂU, 236 PAG.

Sub coordonarea acestor specialiști și cu contribuția a numeroși alți silvicultori renumiți din Republica Moldova și din România s-a alcătuit această carte, ce se dorește în primul rând o punte de legătură sufletească între oameni și păduri, adresându-se nu doar specialiștilor, ci tuturor cititorilor iubitori ai pădurii. Pentru silvicultori, lucrarea pune la dispoziție un amplu volum de informații privind pădurile din Republica Moldova și modul lor de gospodărire. Sunt incluse și diferite texte (poezie și proză), precum și fotografiile color, care fac lecturarea acestei cărți deosebit de plăcută.

O. N.

M. DAHL. HANSEN, MEHR REHWILD (CREȘTEREA VITELOR DE CĂPRIOR).

În ultimii ani, efectivele de căprior în Danemarca au sporit. De la 47.000 exemplare recoltate în decurs de 9 ani s-a ajuns la 713000 exemplare.

M. EXNER, PROFITIERT AUER WILD VOM SAUREN REGEN ? (PROFITĂ COCOȘUL DE MUNTE DE PLOILE ACIDE ?)

Doi cercetători norvegieni au ajuns la niște rezultate surprinzătoare. Ploile acide se pare că ar favoriza cocoșul de munte, prin aceea că el ar prefera acele de pin afectate de ploile acide față de cele sănătoase. Acele arborilor atacați prezintă nu numai o concentrație ridicată de substanțe nutritive, dar le conferă și un gust aparte, care este preferat de acesta. Conținutul în kadmium și aluminiu al acelor atacate este mult mai ridicat, daunele produse de aceste substanțe nu au fost dovedite.

M. EXNER, 50 BÄREN FREI (50 DE URȘI LIBERI)

În anul 1993 trebuiau uciși în Suedia 50 urși. După doi ani, vânătorii au evaluat efectivele de urși la 600 exemplare. Pentru a le urmări mai bine modul de viață, 60 de exemplare au fost prevăzute cu emițătoare.

R. I.

DR. VADIM NESTEROV – VÂNĂTOAREA ÎN REPUBLICA MOLDOVA NR. 1, VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL SPORTIV ROMAN 1994

În Republica Moldova numărul vânătorilor se ridică la 15.000, organizați în asociații raionale, coordonate de Asociația Vânătorilor și Pescarilor, care dispune de toate terenurile agricole și de cca. 100.000 hectare pădure arendate de la patrimoniul silvic.

Pe terenurile de vânătoare ale asociației, efectivele de vânat s-ar evalua la cca. 70-80 mii iepuri, 40 mii fazani, 10 mii căpriori, 13 mii mistreți și 200 cerbi. Conflictele de pe malul Nistrului au afectat negativ și viața Asociației Vânătorilor, fiind ridicate armele de vânătoare orice acțiune de vânătoare fiind interzisă.

R. I.

EUGEN JIANU - SCRISOARE DESCHISA nr. 3, VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL SPORTIV ROMÂN 1994

Pentru completarea cunoștințelor de biologia, etologia și ecologia vânatului, autorul propune obligativitatea abonării fiecărui. vânător sau pescar la Revista Vânătorul și Pescarul Român, ca și reeditarea unor broșuri și cărți vânătoarești și de pescuit.

Este o inițiativă foarte bună și necesară. Noi considerăm că și personalul silvic de toate gradele ar trebui să se aboneze la această prestigioasă revistă, deoarece trăind în păduri el trebuie să cunoască bine nu numai vegetația forestieră, ci și viețuitoarele care trăiesc aici, ca și relațiile între aceste comunități de viață.

În acest sens, facem un călduros apel la toți silvicultorii de a se abona la Revista Vânătorul și Pescarul Român.

R. I.

„OCDE”, 1961-1991: "STAREA MEDIULUI AMBIANT" (L'ETAT DE L'ENVIRONNEMENT ?, Paris, 1991, Organisation de Cooperation et de Developpement Economique), 320 pag. format 20-27 cm, 145 surse de referință bibliografice OCDE (1970-1991), 85 figuri și 47 tabele.

OCDE este o Organizație de cooperare și dezvoltare economică, cu caracter internațional și neguvernamental, constituită în anul 1961 din care fac parte diferite țări din Europa, America, Asia și Australia. Din anul 1991 și România participă la lucrările acestei organizații ca invitat special.

Prin dimensiune, conținut și calitate lucrarea este într-adevăr modernă, de strictă actualitate, adresându-se tuturor categoriilor de cetățeni care populează Terra, pentru simplu motiv că nu există ființă pe lumea aceasta să nu aibă nevoie de un aer curat, un mediu ambiant sănătos, un trai decent, o viață de calitate superioară, chiar în cadrul unei economii și comerț din ce în ce mai mondializat, dar care trebuie să fie de durată. Cartea se adresează specialiștilor din toate ramurile științei și producției, biologilor de toate categoriile și deci nu mai puțin silviculturilor din învățământ, cercetare și producție, care trebuie mereu să fie în fruntea apărării patrimoniului forestier național și internațional, factor care contribuie în cel mai mare grad la sănătatea și calitatea vieții noastre în singura și unica noastră casă comună: Terra.

În egală măsură ea se adresează tuturor structurilor din învățământul secundar, universitar și guvernamental la nivel mondial, având ca scop următoarele:

- definirea și punerea în operă (aplicare) și evaluarea politicilor de mediu ambiant înconjurător din oricare țară, membră sau nemembră a OCDE;

- integrarea preocupărilor asupra mediului ambiant în luarea deciziilor economice pentru avansarea către o dezvoltare durabilă;

- furnizarea periodică a publicațiilor informaționale, la nivel mondial, privitoare la mediul ambiant.

Elaboratul științific la care ne referim, sintetizează în mod armonios starea mediului ambiant de astăzi și măsoară progresele realizate în ultimile două decenii, ajungând la cea de a treia ediție de același fel, fiind la cea de a treizecea aniversare de la înființarea OCDE-ului pe plan mondial.

În timpul acestei perioade, cea mai mare parte a țărilor OCDE au stabilit și înființat instituții corespunzătoare mediului ambiant. Se stabilesc problemele rezolvate din perioada anterioară și cele nerezolvate care formează obiectivele programului următor privind problemele atmosferice globale, aerul, apele interioare și subterane, mediul de viața marin, solurile, pădurile, fauna și flora sălbatică, deșeurile solide, zgomotele, toate acestea formând capete de capitole foarte minuțios subîmpărțite, într-o tablă de materii pe care, din lipsă de spațiu, nu poate fi redată *in extenso* (v. Cap. 1 la Cap. 9, din partea I a lucrării). Un accent deosebit este pus pe relațiile care există între starea mediului ambiant, pe de o parte și schimbările sau mutațiile structurale economice de durată, pe de altă parte. Cu titlu de exemplu constatăm că, în ultimele două decenii, în țările OCDE, economia evaluată în PIB a crescut cu 72 procente, producția industrială a crescut de asemenea cu 72 procente, transporturile rutiere cu 86 procente și utilizarea energiei cu 30 procente. În consecință, starea mediului este modelată datorită atât presiunilor diferitor activități umane a principalelor sectoare, ca agricultura, industria, transporturile, energia, cât și tendințele socio-economice, la care se adaugă și cele socio-demografice. La rândul lor, aceste activități și tendințe depind de mediul ambiant pentru dezvoltarea lor durabilă (v. Cap 10 la Cap. 13 din partea II-a a lucrării și răspunsurile economice, precum și Răspunsurile internaționale din partea III-a a lucrării).

Cu toate că elaboratul se referă la mediul ambiant al țărilor OCDE, el urmărește analiza în contextul larg al interdependenței normale, atât din punctul de vedere ecologic, cât și din punctul de vedere economic. Astfel, în timp ce țările OCDE reprezintă cca 16 procente din populația mondială și 24 procente din suprafața terestră, ele totalizează 72 procente din producția mondială, 78 procente din vehiculele rutiere și 50 procente din utilizarea globală a energiei. În același timp ele au la origine în jurul a 76 procente din totalul schimbului mondial și furnizează în același timp 95 procente din ajutorul bilateral și multilateral al dezvoltării. Așadar, starea mediului ambiant și starea economică a țărilor OCDE afectează și la rândul său sunt afectate de țările din afara OCDE-ului (v. Cap. 16 Răspunsuri internaționale, din partea III-a a lucrării). Tot în partea III-a lucrarea se referă cu competență la gestionarea mediului ambiant, spre o dezvoltare durabilă (v. Cap. 15, Răspunsuri economice: avantaje, costuri și răspunsuri economice a politicilor de mediu; instrumentele politicilor de mediu, dezvoltarea durabilă și integrată; Cap. 16: Răspunsuri internaționale, care se referă la poluarea transfrontalieră, la patrimoniul comun, problemele atmosferice; mediul marin; perspectivele dreptului internațional al mediului ambiant; schimburile internaționale în raport cu mediul ambiant și problemele abordate perspectivei de viitor ș. a.

Concluziile sunt consistente și expuse aparte pe cele 16 capitole ale lucrării (Cap. 1: Problema atmosferice globale; Cap. 2: Aerul; Cap. 3: Apele interioare; Cap. 4: Mediul ambiant marin; Cap. 5: Solurile; Cap. 6: Pădurile; Cap. 7: Fauna și flora sălbatică; Cap. 8: Deșeurile solide; Cap. 9: Zgomotele; Cap. 10: Agricultura; Cap. 11: Industria; Cap. 12: Transporturile; Cap. 13: Energia; Cap. 14: Mutații socio-economice; Cap. 15: Răspunsuri economice și Cap. 16: Răspunsuri internaționale și separat în Concluzii finale. Acestea, la rândul lor sunt subdivizate două părți: în prima parte concluziile subliniază în sinteză succintă progresele realizate în ultimele două decenii și separat problemele de rezolvat în perspectiva etapei următoare, subdivizându-se în următoarele șapte direcții: Probleme de poluare atmosferică; Ape; Deșeuri; Zgomote; Soluri; Păduri; Fauna și flora sălbatică. În partea a doua concluziile se divid în trei direcții: O nouă confruntare a politicilor de mediu; Ajustarea structurilor economice și Contextul internațional al problemelor de mediu ambiant. În ceea ce privește ajustarea structurilor economice, de exemplu, concluziile sintetizează realizările și

sarcinile, adresându-se separat principalelor ramuri economice: transporturi, industrie; energie, agricultură, silvicultură, pentru toate acestea subliniindu-se principiile esențiale: dezvoltarea de durată și principiul poluare-plată.

În ceea ce privește concluziile în context internațional, se ține seama de interdependența problemelor economice în raport cu mediul ambiant. Problemele mediului ambiant au, prin însăși natura lor, o dimensiune internațională, ca de exemplu: poluarea transfrontalieră, gestionarea bazinelor internaționale, transportul internațional al deșeurilor periculoase, poluarea radioactivă sau categoria problemelor planetare, cum este protejarea stratului de ozon, riscul schimbărilor climatice ca urmare a efectului de seră și a defrișărilor masive de păduri tropicale și temperate, gospodărirea mărilor internaționale și regionale, comerțul internațional, elaborarea dreptului internațional al mediului ambiant și adoptarea acordurilor bilaterale și a acordurilor multilaterale de dezvoltare pe principiul dezvoltării de durată, toate acestea sunt numai câteva exemple extrase din conținutul de substanță al concluziilor generale.

Elaboratul prezentat marchează cea de a treizecea aniversare de la înființarea OCDE, este redactat la cea de a treia ediție într-o expresie grafică de excepție și foarte bogată, fiind expus într-un stil academic elevat; autorii merită toată recunoștința și felicitările pentru efortul științific depus, totodată aducem mulțumiri speciale domnului dr. FERDINANDO ALBANESE, directorul Mediului ambiant din cadrul Consiliului Europei de la Strasbourg și domnului prof. M. PAVAN din Comisia Mediului ambiant, (CE și OCDE), datorită cărora am luat la cunoștință despre această lucrare, cu ocazia Conferinței Internaționale organizată de Consiliul Europei (Strasbourg, FRANȚA) în colaborare cu Fundația „Cariplo” pentru cercetări științifice (Milano, ITALIA) care a avut loc între 12 la 14 decembrie 1991, la care a participat și subsemnatul, ca invitat.

PAȘCOVICI D. VASILE
Cercetător științific

**DR. SUSANNE LINN. KOMMT DER WOLF ? (VINE LUPUL ?). DIE PIRSCH,
NR. 11/1993**

Problema lupului este din nou de mare actualitate în rândul specialiștilor (vânătorilor și biologilor) din Europa. Autorul analizează situația efectivelor actuale de lupi în țările europene, măsurile de protejare existente și cele necesare care se impun în viitor.

Țara	Nr. de lupi	Tendința	Protejare
Suedia-Norvegia	25	c	protejat tot anul
Finlanda	100	s	în nord 1.IV-31.X mijloc 1.III-31.X. sud –tot anul
URSS - toată	80.000-120.000	c	neprotejat
URSS - partea Europeană	15.000	c	neprotejat
Polonia	850	c	1.IV-31.VII
Germania	5	c	tot anul
Cehia	5	c	1.VI-15.IX
Slovacia	350	c	1.III-15.IX
Ungaria	50	c	neprotejat
Grecia	300-500	s	neprotejat
România	2.500	c	neprotejat

Bosnia-Herțegovina	400	s	neprotejat
Croația	20	s	neprotejat
Slovenia	10	s	protejat tot anul
Italia	300	c	protejat tot anul
Spania	1.500-2.000	s	protejat tot anul
Portugalia	150	s	protejat tot anul

Notă: c – creștere, s – scădere. Cifrele (nr. de lupi) sunt aproximative.

Pe această temă s-au organizat și ținut unele consfătuiri și simpozioane internaționale la care s-au analizat cauzele care au dus la dispariția și reducerea efectivelor de lupi în unele țări europene și strategiile de urmat în viitor (repopulări acolo unde a dispărut și controlul efectivelor și reducerea daunelor acolo unde există). Spațiul de viață al lupului este determinat de resursele de hrană pe care le are. Se menționează așa numitul conflict de interese între om și lup determinat de pagubele pe care acesta le face în rândul vitelor și animalelor domestice existente la pășune. În țările nordice renii și oile sunt sfâșiate de lupi, acolo unde există. Pentru distrugerea lupilor în unele țări (Turcia, Suedia ș.a.) se folosește otrava, vânatoarea cu gonaci, se oferă premii pentru fiecare lup ucis etc. În Spania, în zonele cu efective reduse de vânat conflictul între crescătorii de oi și lup crește și anual se ucid 500-750 exemplare în mod ilegal. În Europa rezervorul de lupi îl constituie Rusia și alte țări din această zonă. După anul 1945, în Germania s-au ucis 23 exemplare de lup, care în majoritate au venit din Polonia.

Pentru om lupul nu prezintă nici un pericol, cerințele sale de hrană variază după anotimp și mărimea sa corporală între 2-4 kg carne/zi. De pe urma victimelor lor pe care le face, profită și alte răpitoare. Lupul ucide îndeosebi ceea ce poate mai ușor prinde, animale mai tinere, cele bătrâne și bolnave. Densitatea efectivelor de lupi este determinată de resursele de hrană pe care le are și oscilează între 3-40 exemplare la 1.000 km².

H. J. F., JAGD SEHR BELIEBT BEI DER BEVOLKERUNG (VÂNĂTOAREA CEA MAI PREFERATĂ DE POPULAȚIE), DIE PIRSCH NR. 15/1993

În Finlanda există 280 mii vânători activi la o populație de 4,8 milioane de locuitori. Pe primul loc, vânatoarea cea mai preferată este aceea de iepuri de câmp sau de zăpadă. Pe al doilea loc, la peste 60 mii lacuri, stă vânatoarea la păsări de apă (gâște și rațe), care revine la ce 62 % din numărul total de vânători. Pe locul trei stă vânatoarea tradițională la tetraonide de pădure cu câinele care latră. Abia pe locul 4 se află vânatoarea de elani practică de 40 lo din vânătorii finlandezi. Mai puțin decât 8% din vânători practică vânatoarea la răpitoarele mari: urs, lup și râsul nordic ou toate că acost specii sunt reduse ca număr.

R. I.

RISEINGER BESTAND AN RAUHFUSSHUHNERN (POPULAȚII URIAȘE DE TETRAONIDE). DIE PIRSCH NR. 18/1993

După Karelia rusă, Finlanda are cele mai mari populații de tetraonide. Cocoși de munte, de mesteacăn și găinușe de alun se găsesc peste tot. Cercetătorii vorbesc de efective care s-ar ridica la 1,2 milioane exemplare de cocoși de munte, 2 milioane cocoș de mesteacăn și 1,4 milioane găinuși de alun. La 1000 hectare de teren s-au stabilit, la mijlocul lunii august, în medie 36 exemplare cocoși de munte, 60 cocoși de mesteacăn și de alun.

Cocoșul de munte și cel de mesteacăn se vânează toamna cu câinele roșu finlandez care latră și ține pe loc vânatul. Vânătoarea începe la 1 septembrie și se termină la 15 octombrie în sudul țării și la 31 octombrie în nord. Anual se împușcă mai multe sute de exemplare de tetraonide. Menționăm că suprafața pădurilor din Finlanda este de 21,741 milioane hectare.

R. I.

MIT DEM GEWER IN DIE SCHULE (CU PUȘCA LA ȘCOALĂ) O.F.R.

În Siberia există până în prezent unica școală la care elevii merg cu pușca. Este o școală specială de vânătoare de la Irkutsk. Este frecventată de 40 elevi în vârstă de cca. 19 ani, cu durată de 2 1/2 ani. Se studiază aici armele de vânătoare, prepararea pieilor, organizarea și tehnica vânătoarei, acordarea primului ajutor și alte discipline. Primăvara și toamna elevii efectuează o practică direct în Taiga, unde învață cum se face vânătoarea la diferite specii de vânat, inclusiv la urși. Pieile recoltate se prelucrează și valorifică de elevi.

R. I.

WILLI KRAMER: DIE WEISSTANNE (ABIES ALBA MILL.) IN OST UND SUDOESTEUEUROPA. (BRADUL (ABIES ALBA MILL.) ÎN ESTUL ȘI SUD-ESTUL EUROPEI). ED. GUSTAV FISCHER, STUTGART, JENA, NEW YORK, 1992, 405 PAG. , 224 FIGURI ȘI 195 TABELE

La prestigioasa editură germană Gustav Fischer a fost publicată în excelente condiții grafice lucrarea monografică referitoare la bradul din estul și sud-estul Europei. Deși în literatură sunt cunoscute mai multe referiri la pădurile cu brad din această parte a Europei, o prezentare monografică, comparativă era necesară.

Pentru o mai corectă fundamentare a culturii proveniențelor de brad în Europa Centrală și de Nord a fost necesară investigarea sistematică a arboretelor cu brad din Polonia, Slovacia, România, Bulgaria, Iugoslavia, Grecia, sudul Italiei și, în ultimii ani, Ucraina. Autorul lucrării, Willi Kramer este binecunoscut de peste 20 ani în calitatea sa de coordonator al grupului de lucru S.1.01-08 „Ecologia și silvicultura bradului” din cadrul IUFRO. Fost director al Ocolului silvio Syke din landul Saxonia inferioară, el a investigat, pe baza unei metodologii unitare și beneficiind de o largă colaborare, cele mai reprezentative stațiuni pentru brad din țările menționate.

Lucrarea se remarcă prin rigurozitate și logică în concepție și realizare și poate servi ca model pentru lucrări similare.

Foarte schematic, lucrarea este structurată în următoarele capitole: 1. Introducere, 2. Zona de investigații, 3. Arealul natural al bradului, 4. Limitele arealului natural al bradului în toate țările menționate, 5. Metoda de lucru, 6. Metoda de prelucrare a datelor, 7. Descrierea suprafețelor de probă cercetate, 8. Condiții staționale - studiu comparativ, 9. Caracteristici structurale și funcționale ale arboretelor cercetate, 10. Factori vătămători abiotici (înghețurile târzii, gerurile, rupturile de zăpadă, vătămările produse de vânt) și biotici (vegetali, animal, omul, vânatul, pășunatul), uscarea anormală, tehnicile silviculturale și turismul, 11. Silvicultura arboretelor cu brad, 12. Proveniențe de brad, 13. Caracterizare regională, 14. Viitorul bradului în silvicultura europeană, 15. Bibliografie.

Pe baza unor inventarii complexe, în lucrare sunt analizate pădurile de brad din 87 stațiuni reprezentative. Toate rezultatele cuprinse în lucrare au la bază inventarii și observații riguroase efectuate de autor sau de colaboratori. Din totalul de 87 arborete

investigate 23 sunt din România, 20 din Polonia, 18 din Iugoslavia, 10 din Slovacia, 8 din Bulgaria, 4 din Italia și 2 din Grecia.

De remarcat atenția pe care autorul o acorda pădurilor cu brad din România, beneficiind de colaborarea I.C.A.S. prin specialiști recunoscuți (dr. doc. V. Enescu, ing. Valeriu Răiescu, dr. ing. N. Doniță, dr. ing. G. Smejkal, ing. P. Haring, dr. ing. N. Geambașu, dr. ing. I. Barbu), în lucrare sunt prezentate brădetele din următoarele zone: Putna, Vișeu de Sus, Marginea, Solca, Lăpuș, Stulpicani, Slătioara, Rarău, Gura Humorului, Ceahlău, Văratec, Huedin, Remeți, Soveja, Lepșa, Făgăraș, Brașov, Râul Sadului, Rusca Montana, Poiana Mărului, Vintilă Vodă, Predeal și Munții Banatului (Anina-Oravița). Pentru 12 din aceste arborete se prezintă pe cca. 80 pagini (20 % din totalul de 405 pagini al lucrării) fișe de caracterizare stațională și de vegetație. Pentru fiecare arboret cercetat, se prezintă diagnostice ale stării de sănătate, stabilite la un interval de 4-10 ani între ele pentru a se putea desprinde tendința de evoluție.

Fiecare arboret cercetat este însoțit de date biometrice prezentate în câte 5 tabele, 3 grafice și 2 profile (vertical și orizontal). În tabele sunt prezentate distribuția numărului de arbori/ha, pe specii și etaje de vegetație, diametrul mediu, suprafața de bază și volumul. Parametrii de stabilitate (lungimea (%) coroanei și coeficientul de zveltețe) sunt analizați pentru fiecare specie și clasă de diametre. Pe baza probelor de creștere recoltate se prezintă distribuția vârstelor, a creșterii radiale și în suprafața de bază pentru arborii de brad din fiecare etaj de vegetație analizat. Tot în tabele sintetice este prezentată pentru fiecare specie viabilitatea și tendința de evoluție dinamică. În grafice sugestive se prezintă distribuția N/ha și G/ha pe specii și pe etaje de vegetație. Curba înălțimilor în raport cu diametrul la 1,30 m și distribuțiile în plan vertical și orizontal a arborilor de pe o porțiune reprezentativă de 100x100 m² încheie prezentarea fiecărui arboret reprezentativ.

Utilizând o metodologie unitară de investigare pe un areal atât de larg (1700 km de la nord la sud și peste 1000 km de la est la vest) autorul face o caracterizare pertinentă a ecologiei bradului, insistând asupra limitelor nordice, estice și sudice ale arealului. În capitolul 9, autorul face o caracterizare a bradului pe baza analizelor comparative din toate arboretele cercetate. Se remarcă marea amplitudine ecologică a acestei specii, caracterizată prin altitudini cuprinse între 135 m în nord și 1850 m în sudul Europei, cu precipitații medii de 520 mm în nord și 2317 mm în sud, indici de ariditate de Martonne 30 în nord și 90 în sud. Se remarcă de asemenea marea variabilitate a substratelor și solurilor pe care bradul realizează creșteri deosebite.

Relevantă este prezentarea modului de grupare a arboretelor cercetate în raport cu înălțimea, structura orizontală și verticală, diametrul, coeficientul de zveltețe, creștere medie și curentă și volumul pe hectar. Arboretele din Carpați și în special cele din nordul Carpaților Orientali și de Curbură (Vișeu, Stulpicani, Slătioara, Lepșa, Sinaia) ocupă primele locuri în aproape toate situațiile comparative.

O poziție intermediară ocupă arboretele din Banat și Făgăraș (clina nordică), la care parametrii biometrici rămân în urma altor arborete cercetate.

Variabilitatea formei coroanelor, a fructificației și a capacității de regenerare analizate în capitolul 10 probează încă o dată capacitatea de adaptare a bradului în condiții ecologice diferite.

Dintre factorii abiotici cu consecințe evidente asupra bradului, sunt analizate înghețurile târzii, gerurile, zăpada și vântul. Dintre factorii biotici vegetali se remarcă vâscul, mătura vrăjitoarei - *Melampsorella caryophyllacearum* și *Fomes annosus*. O mențiune specială face autorul în legătură cu *Viscum album* care determină "nu numai o degradare a lemnului, ci și moartea arborilor bătrâni. Fenomenul are o frecvență ridicată în arboretele de la marginea sudică și estică a arealului.

Insectele, vânatul și omul, sunt considerați factorii biotici cei mai vătămători pentru brad în tot arealul cercetat.

O mențiune specială trebuie făcută în legătură cu răspândirea, intensitatea și dinamica morții bradului în arealul cercetat. În Polonia, vătămările s-au accentuat evident în ultimii 20 ani. Pe ansamblu, frecvența și intensitatea vătămărilor scade de la vest către est și de la nord spre sudul Europei. În România autorul menționează că nivelul vătămărilor este mai redus decât în Polonia și Slovacia, dar cu tendință de creștere. Cele mai afectate arborete rămân cele din Bucovina și Banat, unde industria (minieră în special) își are partea sa de contribuție.

Modul de gospodărire al pădurilor influențează structura și funcționalitatea arboretelor și în, final, rezistența la factori vătămători.

În capitolul final autorul pledează pentru o mai mare atenție care trebuie acordată acestei specii și practica silvică.

Aplicarea tratamentelor cu perioadă lungă de regenerare și menținerea structurilor naturale în arborete amestecate este premiza garantării unor arborete viabile în viitor.

Dr. ing. Ion Barbu

GIURGIU V. ȘI COLABORATORII, 1993. SALVAȚI PĂDURILE ROMÂNIEI. PROGRESUL SILVIC, BUCUREȘTI.

Lucrare de înaltă ținută științifică editată de Societatea "Progresul Silvic" și elaborată de prof. doc. V. Giurgiu, membru corespondent al Academiei Române și sponsorizată de Centrul European pentru Protecția Mediului ambiant prezintă starea actuală a pădurilor țării, rolul și importanța lor funcțională, factorii care determină declinul și degradarea lor și măsurile la diferite nivele care se impun pentru prevenirea acestora.

Din considerente electorale, se arată în lucrare, „printr-o lege nedreaptă” - este vorba de legea 18/1991, s-a procedat la pulverizarea a cca. 5 % din suprafața patrimoniului forestier al țării, care „au trecut în posesia foștilor proprietari sau a descendenților acestora”.

„Schimbarea radicală a atitudinii omului față de pădurea din principalele măsuri care se impun și în care scop societatea „Progresul silvic” face un vibrant apel, propunând luarea unor măsuri la nivelul puterii legislative, executive, mass-media și al organizațiilor non-guvernamentale etc.

Relatăm, în continuare, unele din aceste măsuri preconizate:

- o nouă legislație forestieră protecționistă, care să asigure conservarea pădurilor și dezvoltarea durabilă a silviculturii (în conformitate cu rezoluția I a Conferinței Ministeriale pentru Protecția Pădurilor din Europa, Helsinki 1993). Indiferența de până acum a puterii legislative față de problema apărării pădurilor este inexplicabilă;

- stoparea prin lege a tuturor defrișărilor de păduri și a vegetației forestiere din afara actualului fond forestier (pășuni împădurite, jnepenișuri ș.a.). Includerea tuturor acestor terenuri în fondul forestier este justificată și se impune cu maximă urgență;

- interzicerea prin lege a tuturor acțiunilor agresive față de pădure, cum este pășunatul;

- limitarea exploatărilor de lemn la nivelul posibilității pădurilor, stabilită prin amenajamentele silvice;

- măsuri legislative și alte acte normative speciale pentru eradicarea tăierilor ilegale de arbori, a corupției în general;

- asigurarea, pentru silvicultura statului, de ramura nepolitizată. Inșiși demnitarii pentru silvicultură n-ar trebui să fie angajați politic. Este nedemn cel care folosește pădurea drept „capital electoral”, cu atât mai mult dacă el este și silvicultor;

- asigurarea autonomiei organizatorice înlăturând subordonarea ei față de alte ramuri. Silvicultura trebuie individualizată pentru a se putea emancipa în interesul țării;
- promovarea privatizării raționale în sectorul de exploatare a lemnului și a activităților de producție nesilvice din actuala practică a Regiei Autonome a Pădurilor, astfel încât toată atenția silvicultorilor să fie îndreptată spre buna gospodărire a pădurilor;
- introducerea în programele de învățământ de toate gradele a unor elemente care să contribuie la formarea conștiinței forestiere la elevi și studenți;
- aprovizionarea normală a populației rurale cu lemn;
- eradicarea sărăciei - adversari ai pădurii - în care scop se impune urgentarea și raționalizarea reformelor economico-sociale în direcția economiei de piață și bunăstării. Prosperitatea salvează pădurea! La prosperitate nu se poate însă ajunge pe calea folosirii rapace a pădurilor.
- perfecționarea continuă și examinarea succesivă a personalului silvic după standarde europene. Se cere generalizarea concursurilor pentru toate promovările personalului din silvicultură, inclusiv pentru factorii de decizie;
- formarea și dezvoltarea conștiinței forestiere a populației, individuale și de grup;
- antrenarea uniunilor scriitorilor, cineaștilor, artiștilor plastici, slujitorilor bisericilor de toate cultele, a ziariștilor, precum și a televiziunii și radiodifuziunii în acțiunea de conștientizare forestieră a populației, în primul rând a copiilor și a tineretului, dar și a factorilor de decizie, până la cele mai înalte niveluri;
- instituționalizarea festivităților sădirii arborilor, care să aibă menirea de a trezi, dezvolta și păstra în sufletul poporului iubirea și respectul pentru arbore, pentru pădure, pentru pământul patriei și pentru opera silvicultorului.
- „Poporul nostru întreg, și în special pătura conducătoare a acestuia, să înțeleagă chemarea nobile a silvicultorului (și a viitorului, n. n.) și mai cu seamă să-și construiască un suflet forestier, cu o adevărată înțelegere pentru rostul pădurilor” (M. Drăcea).

Revista Bucovina Forestieră sprijină întru totul măsurile preconizate și apelul lansat de Societatea „Progresul Silvic” în acțiunea „SALVAȚI PĂDURILE ROMÂNIEI” și va milita cu fermitate în această direcție.

Dr. ing. R. Ichim